

Lâm Đồng gỡ “nút thắt” đất đai, mở đường cho du lịch canh nông

15:28 02/09/2026

Việc cho phép sử dụng đất nông nghiệp, đất trồng cây lâu năm kết hợp phát triển du lịch nông nghiệp, du lịch sinh thái đang mở ra cơ hội để nhiều mô hình du lịch canh nông ở Lâm Đồng đầu tư bài bản hơn, thay vì hoạt động trong tình trạng pháp lý chưa hoàn thiện như trước.

Điểm du lịch canh nông ở thôn La Ngâu, xã Đồng Kho luôn đông khách. (Ảnh: CTV)

Từ những khu vườn thành điểm đến

Tại thôn La Ngâu, xã Đồng Kho, hành trình làm du lịch của người dân bắt đầu khá tình cờ. Hơn 5 năm trước, một nhóm khách du lịch bụi phát hiện cảnh quan bên sông La Ngà đẹp nên xin vào rẫy của người dân để cắm trại. Những hình ảnh, video về khu vực cầu Trắng, La Ngâu được chia sẻ trên mạng xã hội, ngày càng nhiều du khách tìm đến.

Nhận thấy nhu cầu của du khách, một số hộ dân bắt đầu dựng bungalow tạm trên đất nông nghiệp để phục vụ nhu cầu nghỉ qua đêm. Từ vài hộ ban đầu, đến nay thôn La Ngâu có gần 20 hộ tham gia làm du lịch nông thôn. Những vườn điều, khu đất sản xuất nông nghiệp vốn chủ yếu tạo thu nhập từ cây trồng nay có thêm nguồn thu từ lưu trú, trải nghiệm và ẩm thực.

Đáng chú ý, phần lớn người dân tại La Ngâu là đồng bào dân tộc thiểu số. Khi lượng khách tăng, đặc biệt vào các dịp lễ, tết, có thời điểm địa phương đón hàng ngàn lượt khách, người dân có thêm cơ hội khai thác giá trị từ chính đất đai, nông sản và sản vật bản địa.

Mô hình tương tự cũng đang hình thành tại xã La Dạ. Nhiều khu vườn sản xuất nông nghiệp được người dân kết hợp phục vụ khách tham quan, trải nghiệm.

Điểm du lịch Gió và Mây thuộc xã La Dạ. (Ảnh: CTV)

Anh Mai Văn Minh, Tổng giám đốc Công ty du lịch Gió và Mây cho biết, tại thôn Đa Mi 1 và Đa Mi 2, nhiều hộ có vườn sầu riêng, măng cụt, mắc ca, mít, bơ... đã kết hợp sản xuất với làm du lịch.

Những căn nhà tiền chế được bố trí ven vườn cây để du khách nghỉ ngơi, ngắm cảnh sau khi tham quan và trải nghiệm hoạt động sản xuất nông nghiệp.

Theo anh Minh, cách làm này vừa giúp chủ vườn có thêm nguồn thu, vừa tạo việc làm cho người dân địa phương, nhất là đồng bào dân tộc thiểu số.

Các sản vật như heo đen, gạo mẹ, gà đồi, dê cùng những sản phẩm thủ công đan lát cũng có thêm đầu ra khi gắn với hoạt động du lịch.

Tháo gỡ điểm nghẽn pháp lý

Dù có tiềm năng và đã hình thành thị trường khách, nhiều mô hình du lịch nông nghiệp lâu nay vẫn gặp một điểm nghẽn lớn: đất đai.

Việc bố trí bungalow, nhà tiền chế hay một số công trình phục vụ du khách trên đất nông nghiệp khiến không ít mô hình dù hoạt động hiệu quả vẫn chưa hoàn thiện đầy đủ cơ sở pháp lý để đầu tư, mở rộng.

Ông Trần Trung Hải, Chủ tịch UBND xã La Dạ, cho biết địa phương đang định hướng phát triển nền kinh tế nông nghiệp đa giá trị. Theo đó, một số diện tích đất nông nghiệp được định hướng vừa khai thác giá trị cây trồng, vừa kết hợp phát triển du lịch canh nông, du lịch sinh thái.

“Chủ trương cho phép sử dụng đất nông nghiệp đa mục đích mở ra hướng phát triển không chỉ cho La Dạ mà còn nhiều địa phương khác, góp phần làm phong phú thêm sản phẩm du lịch của Lâm Đồng”, ông Hải nhận định.

Thực tế, từ khu vực phía Tây Nam đến Đông Nam tỉnh Lâm Đồng, nhiều mô hình du lịch canh nông, du lịch nông thôn, du lịch sinh thái đã hình thành và thu hút du khách.

Phần lớn các mô hình đều dựa trên lợi thế sẵn có của đất sản xuất, cảnh quan và nông sản địa phương. Tuy nhiên, một số nơi có bố trí khu vực nghỉ ngơi, lưu trú tạm thời nên gặp khó khăn khi hoàn thiện các thủ tục liên quan đến đất đai.

Đây cũng là một trong những vấn đề ngành văn hóa, thể thao và du lịch nhiều lần kiến nghị tháo gỡ. Bởi nếu được đầu tư đúng hướng, các mô hình này không chỉ tạo thêm sản phẩm du lịch mà còn góp phần tăng giá trị nông sản, tạo việc làm và thu hút du khách đến khu vực nông thôn.

Khu du lịch canh nông xã Đồng Kho nhìn từ trên cao. (Ảnh: CTV)

Một bước tháo gỡ quan trọng được thực hiện mới đây

Thực hiện chủ trương của Trung ương và chỉ đạo của UBND tỉnh, ngày 31/7/2026, Sở Nông nghiệp và Môi trường ban hành Văn bản số 11100/SNNMT-CCQLĐĐ về trình tự, thủ tục sử dụng đất đa mục đích đối với đất nông nghiệp, đất trồng cây lâu năm kết hợp phát triển du lịch nông nghiệp, du lịch sinh thái.

Văn bản này được xem là cơ sở để các địa phương, tổ chức và cá nhân liên quan xác định rõ hơn trình tự, thủ tục sử dụng đất đa mục đích, từng bước tháo gỡ vướng mắc về pháp lý đất đai cho các mô hình du lịch canh nông.

Theo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, toàn tỉnh hiện có 4 điểm du lịch có sản phẩm du lịch canh nông được quyết định công nhận, gồm Tám Trình Coffee Experiences (xã Nam Ban Lâm Hà), Avocado Farm (xã Quảng Lập), Bồng Lai Farm (xã Hiệp Thạnh) và Vườn hồng Lê Phúc (phường Xuân Trường - Đà Lạt).

Ngoài các điểm đã được công nhận, còn nhiều mô hình từ vùng đại ngàn đến khu vực ven biển đang khai thác cảnh quan, nông sản và các giá trị bản địa trên đất nông nghiệp để phục vụ du khách nhưng chưa hoàn thiện đầy đủ tính pháp lý.

Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đánh giá Văn bản 11100 tạo điều kiện thuận lợi để các địa phương, tổ chức và cá nhân có cơ sở thực hiện thủ tục sử dụng đất đa mục đích. Qua đó, các mô hình du lịch nông nghiệp, du lịch canh nông và du lịch sinh thái có thêm điều kiện phát triển theo hướng bài bản, bền vững.

Sản phẩm đặc trưng của La Dạ được nhiều người ưa chuộng nên tìm đến du lịch để trải nghiệm lượm sầu riêng chín rụng. (Ảnh: CTV)

Không chỉ tạo thêm nguồn thu, du lịch canh nông còn giúp các giá trị văn hóa bản địa có thêm không gian để phát huy.

Những hoạt động như làm bánh dân gian, dệt thổ cẩm, làm gốm, chăm sóc bonsai hay chế biến món ăn theo công thức gia truyền có thể trở thành một phần của hành trình trải nghiệm. Khi được đưa vào sản phẩm du lịch, các giá trị này vừa tạo thêm sinh kế cho người dân, vừa góp phần bảo tồn tri thức dân gian và bản sắc địa phương.

Từ những khu vườn sản xuất nông nghiệp, việc tháo gỡ các rào cản về đất đai được kỳ vọng sẽ giúp du lịch canh nông Lâm Đồng chuyển dần từ những mô hình tự phát sang phát triển bài bản.

Khi đất, nông sản, cảnh quan và văn hóa bản địa cùng được khai thác trong một chuỗi giá trị, những khu vườn không chỉ tạo ra nông sản mà còn có thể trở thành những điểm đến, qua đó tạo thêm giá trị cho người dân và kinh tế nông thôn.

Hoàng Phương